

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

Nr. 62/prot.
14

Tiranë, më 29.03.2024

VENDIM

Nr. 1069, Datë 29.03.2024

**“PËR DHËNIEN E DISA REKOMANDIMEVE AUTORITETIT TË
KOMUNIKIMEVE ELEKTRONIKE DHE POSTARE LIDHUR ME DOKUMENTIN
PËR KËSHILLIM PUBLIK “ANALIZA E TREGJEVE ME SHUMICË TË AKSESIT
BROADBAND FIKS”**

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Z.	Denar BIBA	Kryetar
Znj.	Leida MATJA	Zv/Kryetar
Znj.	Rezana KONOMI	Anëtar
Znj.	Adriana BERBERI	Anëtar
Z.	Durim KRAJA	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 29.03.2024, shqyrtoi çështjen me:

Objekti: Dhënia e disa rekomandime Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare lidhur me dokumentin nxjerrjen për këshillim publik “Analiza e tregjeve me shumicë të aksesit broadband fiks”.

Baza Ligjore: Neni 24, shkronja (d), neni 26 dhe neni 70 e Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”.

Komisioni i Konkurrencës, pas shqyrtimit të relacionit të Sekretarit të Përgjithshëm, të Autoritetit të Konkurrencës,

VËREN SE :

- Këshilli Drejtues i AKEP-it me Vendimin nr. 1, datë 10.01.2024, miratoi nxjerrjen për këshillim publik të dokumentit “Analiza e tregjeve me shumicë të aksesit broadband fiks”.
- AKEP në vijim të bashkëpunimit dhe detyrimeve që përcakton neni 38 i Ligjit nr. 9918/2008, dhe nenet 69 dhe 70 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”, (Ligji nr. 9121/2003), me shkresën nr. 865/50 prot., datë 12.01.2024 (protokolluar pranë AK me nr. 62 prot., datë 16.01.2024), mirëpret komentet e Autoritetit të Konkurrencës për dokumentin e nxjerrë për këshillim publik, lidhur me “Analiza e tregjeve me shumicë të aksesit broadband fiks”.
- Në përputhje me praktikat rregullatore Europiane dhe legjislacionin kombëtar, AKEP propozoi të ndërmarë një rishikim të rregullimit ekzistues ex-ante të tregjeve me shumicë, për të përshtatur masat rregullatore duke marrë në konsideratë ndryshimet në produktet dhe shërbimet në dispozicion, si dhe dinamikës në zëvendësimin e produkteve nga ana e kërkesës dhe ofertës për shkak të progresit teknologjik, ecurisë në kushtet e tregut dhe zhvillimeve rregullatore.

4. Në përputhje me nenin 7 të Ligjit nr. 9918/2008, datë 19.05.2008 “Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë”, AKEP-i kryen funksionet e tij në përputhje me ligjin dhe aktet e tjera nënligjore, si dhe në përputhje me politikat sektoriale kombëtare për zhvillimin e komunikimeve elektronike dhe në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare. Ndërhyrjet e AKEP-it kryhen në respekt të parimit të asnjësisë teknologjike dhe me objektivin e nxitjes së konkurrencës efektive në ofrimin e rrjeteve të komunikimeve elektronike, shërbimeve të komunikimeve elektronike, faciliteteve shoqëruese dhe shërbimeve.
5. Në kuadër të kompetencave të AKEP-it të parashikuara në nenin 8 të Ligjit nr.9918/2008, Autoriteti merr masa dhe përcakton masa mbrojtëse ndaj operatorëve të rrjeteve të komunikimeve elektronike dhe ofruesve të shërbimeve të komunikimeve elektronike për mos lejimin e praktikave antikonkurruese. Kur është e nevojshme, AKEP është gjithashtu kompetent për të përcaktuar operatorët me fuqi të konsiderueshme në treg (FNT).
6. Në përmbushje të objektivave të sipërpërmendur dhe duke pasur parasysh kompetencat e tij, AKEP ndërmerr në këtë dokument analizën e tregjeve broadband fiks të paraqitur për të përcaktuar tregjet përkatëse, për të vlerësuar kushtet e konkurrencës në tregjet e përcaktuara, për të përcaktuar një operator me Fuqi të Ndjeshme në Treg (FNT) dhe për të zbatuar masat rregullatore nëse është e nevojshme. Këto tregje korrespondojnë me listën e tregjeve përkatëse të përfshira në rekomandimin e Komisionit Europian i vitit 2014 për tregjet e produkteve dhe shërbimeve brenda sektorit të komunikimeve elektronike të ndjeshme ndaj rregullimit ex ante si dhe lista e tregjeve në të cilat AKEP arriti në përfundimin për ekzistencën e një operatori me FNT në vendimin e saj të analizës së tregut nr. 2701, datë 22.12.2016.
7. Tregjet me shumicë të aksesit broadband kanë qenë pjesë e rekomandimeve të Komisionit Europian për tregjet përkatëse të produkteve dhe shërbimeve brenda sektorit të komunikimeve elektronike të ndjeshme ndaj rregullimit ex ante që nga viti 2003. Në nivel kombëtar, bazuar në rregulloren nr. 9, datë 17.07.2009 “Për Analizën e Tregut”, i ndryshuar, AKEP kreu analizën e tregut të tregjeve të mëposhtme:
  - i. Tregu me shumicë të aksesit në nivel lokal në vendndodhje fikse (WLA);
  - ii. Tregu me shumicë të aksesit në nivel qendror për produkte të tregut të përgjithshëm (WCA); dhe
  - iii. Tregu me shumicë të aksesit me cilësi të lartë në vendndodhje fikse (WHQA).
8. Tregu i shitjes me pakicë për aksesin broadband fiks në Shqipëri dëshmoi një rritje të rëndësishme të volumit të linjave të shitura që nga analiza e fundit e tregut të kryer nga AKEP në 2016, pasi numri total i linjave u dyfishua (+122%), duke arritur në mbi 585 mijë lidhje aktive deri në fund të vitit 2022, krahasuar me rreth 264 mijë lidhje në vitin 2016. Kjo rritje e numrit të lidhjeve broadband shoqërohet me një rritje të normës së penetrimit kombëtar pasi kjo e fundit arriti në 81% e familjeve në 2022, nga 37% në 2016. Për më tepër, Shqipëria përmirësoi pozicionin e saj në krahasim me vendet e tjera pasi norma e penetrimit të saj në vitin 2021 ishte më e mirë se shumë vende të Evropës Lindore, pasi kishte mbetur pas tyre në vitin 2016.
9. Konkurrenca ndërmjet operatorëve është zhvilluar në tregun me pakicë. Faktorë të shumtë e tregojnë këtë zhvillim: tendenca e përgjithshme rënëse e çmimeve me pakicë (për një ofertë të

caktuar) të propozuar nga operatorët kryesorë në treg, konvergjenca e çmimeve të ofruesve të ndryshëm dhe, më e rëndësishmja, ecurisë në pjesët e tregut të operatorëve të ndryshëm.

10. Me normë penetrimi prej 77% në vitin 2021, shkalla e normës së penetrimit të shërbimit të aksesit broadband fiks në Shqipëri rezultoi më mirë se disa vende të Evropës Lindore (Kroaci, Poloni, Lituani, Rumani dhe Bullgari), Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe vende të tjera të Amerikës Latine, por mbeti më e ulët se shumica e vendeve të OECD të Evropës Perëndimore.
11. Sipas të dhënave, gjatë 4 viteve të fundit, çmimet e ofruara nga disa prej operatorëve kryesorë në Shqipëri mbetën të krahasueshme dhe tentojnë të konvergojnë drejt një çmimi më të ulët, ndoshta duke reflektuar më nga afër kostot bazë të shërbimit.
12. Në përgjithësi, çmimet e ofruara nga ofruesit e shërbimeve broadband në Shqipëri janë në përputhje me nivelin e çmimeve të propozuara në vendet e tjera të Bashkimit Europian.
13. Deri në fund të vitit 2021, ishin gjithsej 240 operatorë fiks të licensuar që ofrojnë shërbime në Shqipëri. Prania e një numri kaq të madh ofruesish aktivë në tregje sinjalizon barriera të ulëta për hyrjen, një tipar i rëndësishëm i një konkurrence të shëndetshme.
14. Në nivel kombëtar, konkurrenca është zhvilluar që kur AKEP publikoi analizën e mëparshme të tregut. Gjatë gjashtë viteve të fundit, pjesa e tregut të operatorit më të madh, One Albania, u përgjysmua pasi arriti vetëm 20% në 2022 krahasuar me 40% në 2017. Për më tepër, në vitin 2022, dhe për herë të parë, One Albania humbi pozicionin historik si lider në treg pasi Vodafone u bë operatori më i madh në treg me 22% të pjesës së tregut.
15. *Pyetje nr.1: A keni komente në lidhje me analizën e zhvillimeve kryesore të tregut broadband fiks të paraqitur në seksionin 1?*
16. *Lidhur me pyetjen nr. 1: Autoriteti i Konkurrencës lidhur me analizën e AKEP mbi zhvillimet kryesore të tregut broadband fiks, gjykon se janë pasqyruar në mënyrë të drejtë, duke treguar se aksesit në shërbime broadband fikse u rrit me kalimin e viteve për të arritur në 81% në fund të 2022, pjesa e lidhjeve të bazuara në fibra, në vitin 2022 është bërë teknologjia dominuese e aksesit me 61% të popullsisë si dhe përqindja e lidhjeve broadband të shpejta dhe ultra të shpejta është rritur ndjeshëm si dhe pritjet të rritet në vitet e ardhshme. Lidhur me çmimet e ofruara nga ofruesit e shërbimeve broadband në Shqipëri është pasqyruar se janë në përputhje me nivelin e çmimeve të propozuara në vendet e tjera të Bashkimit Europian dhe se çmimet e ofruara nga disa prej operatorëve kryesorë në Shqipëri mbetën të krahasueshme dhe tentojnë të konvergojnë drejt një çmimi më të ulët, ndoshta duke reflektuar më nga afër kostot bazë të shërbimit.*
17. Tregu në rrjedhën më të sipërme me shumicë është tregu i aksesit në infrastrukturën fizike. Në të vërtetë, në shumicën e rasteve, të gjitha shërbimet e komunikimeve elektronike fikse ofrohen nëpërmjet një infrastrukture fizike të përbashkët.
18. Si e tillë, pikënisja e kësaj analize do të ishte analiza e infrastrukturës fizike dhe vlerësimi nëse është e rëndësishme dhe/ose e mjaftueshme për të përcaktuar masa rregullatore ex-ante në lidhje me aksesin në infrastrukturën fizike në mënyrë që të adresohen çështjet e mundshme të

konkurrencës në tregjet e shitjes me pakicë.

19. One Albania mbetet ofruesi kryesor i tubacioneve në nivelin e shumicës në vend me 92% (67 km) në vitin 2022, por ofron çdo vit një volum në rënie që nga viti 2019. Në tremujorin e dytë të 2023, volumi i aksesit në tubacione e ofruar nga One Albania u ul më tej në 63 km.
20. Mungesa e një lidhjeje midis volumit të tubacioneve të marra me qira në treg dhe rritjes së përgjithshme të lidhjeve broadband tregon se operatorët alternativë zakonisht përdorin infrastrukturën e tyre fizike për të ndërtuar rrjetet lokale, pavarësisht disponueshmërisë së një oferte aksesit të rregulluar në tubacionet lokale nga One Albania.
21. Megjithatë, gjurma e pothuajse të gjitha rrjeteve fikse alternative mbetet e kufizuar në zonat lokale si qytetet apo zonat tërheqëse rurale. Pavarësisht investimeve të rëndësishme të bëra nga operatorët alternativë në rrjetet lokale, investimet në rrjetin kryesor kombëtar/ndër urban mbeten të kufizuara në vetëm dy ofrues: One Albania dhe ATU.
22. Rrjetet e tubacioneve të One Albania dhe ATU kanë një mbulim gjeografik dukshëm më të lartë të rrugëve kryesore ndër-urbane sesa operatorët e tjerë, rrjetet e tubacioneve të të cilëve ekzistojnë pothuajse ekskluzivisht brenda qyteteve.
23. Për sa i përket tregu i produkteve me shumicë është identifikuar: Tregu me shumicë për aksesin pasiv në infrastrukturën fizike ndër-urbane, i cili përfshin si aksesin në rrjetet e tubacioneve ashtu edhe linjat me fibra të errëta.
24. Për sa i përket dimensionit gjeografik, AKEP propozon të përcaktojë që tregu me shumicë për aksesin pasiv në infrastrukturën fizike ndër-urbane si kombëtar. Dimensioni gjeografik i këtij tregu kufizohet vetëm në gjurmën e rrjetit të operatorit përkatës që zotëron infrastrukturë me tubacione dhe/ose fibër optike në akset e rrugëve kombëtare ose që lidhin zonat urbane.
25. *Pyetje nr. 2: A jeni dakort me përkufizimin e tregut të produktit dhe atij gjeografik të propozuar nga AKEP për tregun me shumicë për aksesin pasiv në infrastrukturën fizike ndër-urbane në seksionin 2.1?*
26. *Lidhur me pyetjen nr. 2: Referuar analizës së AKEP vihet re se, investimet në rrjetin kryesor kombëtar/ndër urban mbeten të kufizuara në vetëm dy ofrues, One Albania dhe ATU, si dhe rrjetet e tyre kanë një mbulim gjeografik dukshëm më të lartë të rrugëve kryesore ndër-urbane sesa operatorët e tjerë, rrjetet e tubacioneve të të cilëve ekzistojnë pothuajse ekskluzivisht brenda qyteteve. One Albania mbetet ofruesi kryesor i tubacioneve në nivelin e shumicës në vend me 92% (67 km) në vitin 2022, dhe në tremujorin e dytë të 2023, volumi i aksesit në tubacione e ofruar nga One Albania u ul më tej në 63 km.*

Autoriteti i Konkurrencës e gjykon të drejtë përkufizimin e tregut të produktit dhe atij gjeografik, pasi tregu dimensionit gjeografik i këtij tregu kufizohet vetëm në gjurmën e rrjetit të operatorit përkatës që zotëron infrastrukturë me tubacione dhe/ose fibër optike në akset e rrugëve kombëtare ose që lidhin zonat urbane, dhe duke qenë se të vetmit operatorë që kanë shtrirje të rrjetit në pjesët ndërurbane dhe në akset kryesore të rrugëve nacionale janë One Albania dhe ATU, duke

rezultuar në një mungesë të prezencës së operatorëve të tjerë në këtë treg.

27. Aktualisht, ka një numër të kufizuar të ofruesve të shërbimeve që ofrojnë kapacitete me shumicë të rrjetit backbone në Shqipëri duke përdorur infrastrukturën e tyre fizike. (One Albania, Albanian Telecommunication Union (ATU) dhe OST).
28. Midis 2018 dhe 2022, volumi i përgjithshëm i fibrave të errëta të ofruara përmes tregut me shumicë u rrit me 63%, nga 1 809 km në 2 943 km. Kjo rritje është kryesisht për shkak të One Albania, e cila pothuajse dyfishoi kapacitetet e saj me shumicë të fibrave të errëta midis 2018 dhe 2022 dhe rriti pjesën e saj të tregut me 10 pikë përqindje nga 66% në 76%. ATU ka rritur gjithashtu kapacitetet e saj të fibrave të errëta nga 137 km në 325 km (+137%) midis 2018 dhe 2022 për të zënë 11% të aksioneve të tregut.
29. Kërkesa për kapacitete tubacionesh në Shqipëri nuk është zhvilluar në vitet e fundit. Nga njëra anë, One Albania, ofruesi kryesor i kapaciteteve të tilla (me 92% të pjesëve të tregut në vitin 2022), siguron një volum kapacitetesh në rënie çdo vit. Nga ana tjetër, ATU aktualisht nuk ofron asnjë kapacitet të tubacioneve në tregun me shumicë. Megjithatë, të dy operatorët kanë hapësirë të lirë në tubacionet e tyre që mund të përdoret nga operatorë të tjerë ose për të vendosur fibrat e tyre ose për të marrë me qira fibra të errët.
30. *Pyetje nr.3: A keni komente për kushtet e ofertës dhe kërkesës për kapacitetet backbone me shumicë të paraqitura në seksionin 2.2?*
31. *Lidhur me pyetjen nr. 3: Lidhur me këtë seksion të analizuar nga AKEP, pavarësisht se dy ofruesit kryesorë janë One Albania dhe ATU, vihet re se ende ka një numër të kufizuar të ofruesve të shërbimeve që ofrojnë kapacitete me shumicë të rrjetit backbone në Shqipëri, pavarësisht se të dy ndërmarrjet kanë hapësirë të lirë në tubacionet e tyre që mund të përdoret nga operatorë të tjerë ose për të vendosur fibrat e tyre ose për të marrë me qira fibra të errët.*

Kërkesa për kapacitete tubacionesh në Shqipëri nuk është zhvilluar në vitet e fundit. Nga njëra anë, One Albania, ofruesi kryesor i kapaciteteve të tilla (me 92% të pjesëve të tregut në vitin 2022), siguron një volum kapacitetesh në rënie çdo vit, nga ana tjetër, ATU aktualisht nuk ofron asnjë kapacitet të tubacioneve në tregun me shumicë. Si dhe vihet re se, në vitin 2022, pjesa e tregut të ndërmarrjes One Albania përfaqëson 76% të volumit total të fibrave të errëta me shumicë (lokale+urbane), krahasuar me vetëm 11% për ATU. Ndërkohë të dy ndërmarrjet se bashku zotërojnë 86% të totalit të volumit të fibrave të errëta me shumicë në Shqipëri.

32. Dy operatorë kryesorë janë aktualisht të pranishëm në tregun me shumicë të infrastrukturës pasive ndërrurbane. Të dy operatorët kanë një rrjet me shtrirje të gjerë kombëtare që mbulon akset kryesore ndërrurbane.
33. Në të gjitha rastet, ndërkohë që aksesit në tubacion nuk është zhvilluar si produkt për rrjetin core, kjo nuk tregon domosdoshmërisht se një akses i tillë është i pamundur. Në të vërtetë, siç u përmend më lart, evidencat tregojnë se si ATU ashtu edhe One Albania kanë kapacitete të lira në tubacionet e tyre dhe u është kërkuar të ofrojnë akses në tubacionet e tyre për kërkuesit e aksesit sipas kushteve të përcaktuara në Ligjin nr.120/2016, edhe pse nuk janë përcaktuar si operatorë

me FNT në këtë treg.

34. Ndërkohë që ekzistojnë dy konkurrentë në treg (One Albania dhe ATU) për infrastrukturën pasive ndërrurbane me shumicë, ekziston një hendek i rëndësishëm në pjesët e tregut midis të dy operatorëve. Pjesa e tregut të One Albania përfaqëson 76% të volumit total të fibrave të errëta me shumicë (lokale + ndërrurbane) krahasuar me vetëm 11% për ATU. Përveç kësaj, midis dy konkurrentëve, vetëm One Albania ofroi akses në tubacione për operatorët e tjerë (lokal + ndërrurban).
35. Për më tepër, zhvillimi i produkteve të linjave aktive me qira nga operatorë alternativë të rrjetit, si OST, ushtron presion konkurrues si mbi ATU ashtu edhe mbi One Albania për të propozuar oferta konkurruese. Në të vërtetë, pavarësisht mungesës së zëvendësueshmërisë midis ofertave pasive dhe aktive, si dhe midis ofertave nga operatorët e telekomunikacionit dhe operatorët e utiliteteve, ekzistenca e një oferte nga një operator alternativ në treg luan një rol të rëndësishëm në kufizimin e aftësisë së One Albania ose ATU për të adoptuar një sjellje antikonkurruese.
36. Duke pasur parasysh se tregu me shumicë për aksesin pasiv në infrastrukturën fizike ndërrurbane nuk është pjesë as e rekomandimit të Komisionit European dhe as e ligjit shqiptar që specifikon tregjet e përjashtuara nga testi i tre kritereve, AKEP ka kryer testin e kritereve ku ka konkluduar së asnjë nga 3 kriteret nuk plotësohet.
37. Në mënyrë të përmbledhur, duke pasur parasysh mungesën e barrierave të larta dhe jo kalimtare të hyrjes, mbi tendencën drejt konkurrencës efektive dhe mbi mjaftueshmërinë e ligjit të konkurrencës në vetvete për të adresuar dështimet e vazhdueshme të tregut, AKEP propozon që nuk është e përshtatshme futja e rregullimit *ex-ante* në tregun me shumicë për infrastrukturën pasive ndër-urbane.
38. *Pyetje nr.4: A jeni dakort me analizën e AKEP për testin e tre kritereve për tregun me shumicë për infrastrukturën fizike pasive ndër-urbane të paraqitur në seksionin 2.3?*
39. *Pyetje nr.5: A jeni dakort me konkluzionin e AKEP në lidhje me mungesën e nevojës për vendosjes së rregullimit ex-ante në tregun me shumicë për infrastrukturën fizike pasive ndër-urbane?*
40. *Lidhur me pyetjen nr. 4 dhe nr. 5: Pranë Autoritetit të Konkurrencës nëpërmjet shkresës nr. 128 prot., datë 11.02.2019 është depozituar kërkesa drejtuar Ministrisë së Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), Autoritetit Rrugor Shqiptar (ARRSH) dhe për djepi Kryeministrit, Autoritetit të Konkurrencës, Autoritetit të Komunikimeve Elektronike e Postare (AKEP) dhe Zëvendësministrit të MIE, lidhur me kërkesën për takim, për mbështetje për ndërtimin dhe përdorimin e infrastrukturës nëntokësore për rrjetet e komunikimeve elektronike të shpejtësisë së lartë.*

Në këtë shkresë grupi i operatorëve alternativë të komunikimeve elektronike që kanë nënshkruar një marrëveshje mirëkuptimi i përbërë nga ABCom SHPK, Albanian Satellite Communication SHPK, Abissnet SHA, Bleta SHPK dhe MCN Services SHPK kanë ngritur problematikën që lidhet me zhvillimin e teknologjive dixhitale dhe rritjen e aksesit internet broadband në vend, ku ndër të tjera ka ngritur problematikën se situata monopol çmimet që ofrohen në treg për qiranë e infrastrukturës nëntokësore dhe tubacioneve të saj janë 3-4 herë më të larta dhe deri në 10 herë

më të larta se vendet e zhvilluara evropiane dhe se situata e krijuar pengon çdo përpjekje të operatorëve të rinj të hyjnë në treg.

Gjithashtu janë shprehur se, Ligji nr. 120/2016 “Për zhvillimin e rrjeteve të komunikimeve elektronike të shpejtësisë së lartë dhe sigurimin e të drejtës së kalimit”, është një tregues i vendosmërisë së qeverisë për zgjidhjen e problemeve që ekzistojnë në ndërtimin e infrastrukturës së rrjeteve broadband. Por zbatimi i tij në praktikë nuk është në pritshmëritë e operatorëve të tregut e cila përbën një pengesë në zhvillimet e shërbimeve broadband në Shqipëri dhe njëkohësisht pamundëson optimizimin e shpenzimeve për infrastrukturën e rrjeteve.

Një nga kërkesat e grupit të operatorëve ka qenë edhe përsheptimi i miratimit të akteve nënligjore dhe zbatimin me korrektësi të Ligjit nr. 120/2016 “Për zhvillimin e rrjeteve të komunikimeve elektronike të shpejtësisë së lartë dhe sigurimin e të drejtës së kalimit”.

Referuar analizës së fundit të AKEP të 2016 edhe analizës aktuale, vihet re, se pas hyrjes së OST i cili është i angazhuar në mënyrë aktive në tregun e komunikimeve elektronike, pasi ofron, që prej vitit 2021, kapacitete me shumicë të transmetimit të të dhënave, nëpërmjet linjave aktive me qira të ofruara nëpërmjet një teknologjie DEDM, për operatorët kombëtar dhe ndërkombëtar të telekomunikacionit, tregu vijon të mbetet i kufizuar në vetëm dy ofrues, One Albania dhe ATU.

Për sa më sipër, Autoriteti i Konkurrencës gjykon se konstatohet ekzistenca e barrierave të larta dhe jo kalimtare ligjore dhe rregullatore për hyrjen dhe se struktura e tregut nuk priret drejt konkurrencës efektive brenda horizontit kohor përkatës.

Siç dhe është evidentuar dhe në këtë analizë, kemi një mungesë të konkurrencës, gjë e cila e bën të domosdoshme ndërhyrjen rregullatore dhe marrjen e masave përkatëse nga ana e AKEP për të adresuar problematikat që shkaktohen nga mospasja e konkurrencës në këtë treg për arsye se operatorët One Albania dhe ATU janë ndërmarrjet që dominojnë plotësisht këtë treg aksesit në nivel kombëtar.

41. Në kuadër të sa më sipër, nga pikëpamja e produktit, AKEP identifikon dy tregje të shitjes me pakicë:
  - Tregu i shitjes broadband me pakicë për shërbimet e kategorisë së përdoruesve familjarë që adreson përdoruesit rezidencialë dhe bizneseve të vogla dhe të mesme me nevoja konektiviteti të krahasueshme me përdoruesit familjarë; dhe
  - Tregu i shitjes broadband me pakicë për kategorinë e biznesit që adreson bizneset më të mëdha dhe institucionet publike që kanë nevojë për produkte specifike të konektivitetit, shpesh të shoqëruara me një cilësi të lartë shërbimesh.
42. Të dy tregjet përfshijnë lidhje broadband, ose të kombinuara me shërbime të tjera si TV dhe telefonia zanore ose të ofruara në baza standalone, të ofruara nëpërmjet bakrit (xDSL), fibrës optike (FTTX) ose kabllor koaksiale (HFC).
43. Pyetje nr.6: A jeni dakort me përkufizimin e produktit për shërbimet broadband me pakicë të propozuar nga AKEP në seksionin 3.1.1.1?

44. Lidhur me pyetjen nr. 6: Autoriteti i Konkurrencës vlerëson si të drejtë përkufizimin e produktit për shërbimet broadband me pakicë të propozuar nga AKEP, si dy tregje të shitjes me pakicë (i) Tregu i shitjes broadband me pakicë për shërbimet e kategorisë së përdoruesve familjarë dhe (ii) Tregu i shitjes broadband me pakicë për kategorinë e biznesit, pasi adresojnë nevojat e kërkesës së konektivitetit si dhe të dy të dy tregjet përfshijnë lidhje broadband, ose të kombinuara me shërbime të tjera si TV dhe telefonia zanore ose të ofruara në baza standalone, të ofruara nëpërmjet bakrit (xDSL), fibrës optike (FTTX) ose kablllos koaksiale (HFC).
45. AKEP ka bërë një dallim të mëtejshëm midis zonave urbane dhe rurale. Një “zonë lokale” përkufizohet kështu si një zonë rurale ose urbane e një bashkie administrative.
46. Në vitin 2022, vetëm 13 zona lokale (11%) kishin vetëm një ofrues shërbimi me broadband krahasuar me 22 (18%) në 2021. Midis këtyre 13 zonave, One Albania është ofruesi i vetëm në vetëm 4 zona lokale, ndërsa 9 zonat e mbetura lokale kanë ofrues lokalë me prezencë në një numër shumë të kufizuar zonash (vetëm dy deri në katër zona lokale). Për më tepër, midis 2021 dhe 2022, numri i zonave lokale të mbuluara nga më shumë se tre ofrues shërbimesh u rrit nga 55 (47%) në 66 (56%).
47. Me një prani në gjithsej 93 (79%) të bashkive në vitin 2022, One Albania është operatori me mbulimin më të gjerë gjeografik. Megjithatë, One Albania është lider në vetëm 33 në zonat lokale (28%), ndër të cilat 26 janë urbane dhe 7 janë rurale. Në ato zona urbane, One Albania kishte më shumë se 50% të pjesëve të tregut në 23 zona urbane lokale dhe mbi 80% të pjesëve të tregut në 10 zona lokale urbane. Në zonat rurale, One Albania kishte më shumë se 50% të pjesës së tregut në pesë zona lokale, ku në katër prej të cilave pjesa e tregut të operatorit incumbent tejkalonte 80%.
48. Në vitin 2022, Vodafone ishte operatori lider në 9 zona urbane lokale, nga të cilat pjesa e tregut të operatorit tejkaloi 50% në tre zona lokale. Edhe pse është lider në pesë zona lokale, ASC kishte më shumë se 50% të pjesës së tregut, është vetëm një zonë lokale, një zonë në të cilën pjesa e tregut të operatorit tejkaloi 80%.
49. Të dhënat e mbledhura nga faqet e internetit të operatorëve në përgatitjen e këtij vendimi çuan në përfundimin se ekzistojnë disa dallime në çmime ndërmjet ofruesve lokal. Për shembull, për lidhjet bazike broadband (d.m.th., më pak se 30 Mbps), çmimi i ofruar nga operatorët kryesorë ishte mesatarisht rreth 1 200 LEK, ndërsa operatorët të tjerë leader lokalë ofruan çmime që variojnë nga 1 200 LEK deri në 2 000 LEK, me shumicën e operatorëve duke ofruar nga 1 200 LEK dhe 1 600 LEK. Në mënyrë të ngjashme, për lidhjet më të ulëta broadband ultra të shpejtë (d.m.th., 100 Mbps), çmimi i ofruar nga operatorët kryesorë varioje nga 1 300 LEK dhe 1 700 LEK, ndërsa operatorët e tjerë leader lokal ofruan çmime që variojnë nga 1 500 LEK deri në 5 000. LEK. Sidoqoftë, këto rezultate duhet të interpretohen me kujdes. Në të vërtetë, niveli i shpejtësisë së shkarkimit mund të ndryshojë nga një operator në tjetrin duke ndikuar në krahasueshmërinë midis çmimeve (ky është rasti për lidhjet bazike broadband), këto të dhëna bazohen në informacionin publik që mund të mos jetë i përditësuar dhe teknologjia bazë mbi të cilin ofrohet shërbimi mund të mos jetë gjithmonë i njëjtë.
50. Së pari, në vitin 2022, rrjeti i operatorëve kryesorë mbulonte 95 (81%) zona lokale, ndër të cilat

93 mbulohen nga operatori incumbent. Këta operatorë ushtrojnë presion konkurrues në shumicën e zonave në të cilat ata janë të pranishëm pasi pjesa e tyre e kombinuar e tregut kalon 20% në 87 (74%) zona lokale. Së dyti, Figura 33 tregon se çmimet e ofruara nga disa prej dy operatorëve kryesorë që kanë mbulimin më të madh gjeografik dhe pjesët më të larta të tregut janë, në një masë të madhe, të krahasueshme në shpejtësi të afërta. Së treti, operatorët me një mbulim të gjerë gjeografik priren të aplikojnë të njëjtat çmime me pakicë për të gjithë klientët e tyre (veçanërisht klientët familjarë) pavarësisht nga zona në të cilën ata ndodhen.

51. Prandaj, ka evidenca që tregojnë se kushtet e çmimeve janë homogjene në një pjesë të madhe të zonave lokale (81%) në të cilat është të paktën një nga operatorët kryesorë në ofrimin e shërbimeve, veçanërisht në zonat ku një prani e tillë ushtron një presion konkurrues në vend.
52. Nisur nga ecuria e vazhdueshme e konkurrencës në shumicën e zonave lokale dhe homogjeniteti i kushteve të konkurrencës në të gjithë territorin shqiptar, AKEP nuk beson se një përkufizim gjeografik nën-kombëtar është i përshtatshëm pasi një përkufizim i tillë nuk do të përmbushte kushtin për të pasur kufij të qartë dhe të qëndrueshëm në kohë. Për më tepër, AKEP beson se një përkufizim nënkombëtar i tregut do të kërkonte analizë më të thellë dhe mund të çonte në një fragmentim joefikas të tregut.
53. Prandaj, AKEP propozon ruajtjen e përcaktimit të tregut të shitjes me pakicë si kombëtar, si për shërbimet broadband fiks për familjet ashtu edhe për biznes.
54. *Pyetje nr.7: A jeni dakort me përkufizimin gjeografik të shërbimeve broadband me pakicë të propozuar nga AKEP në seksionin 3.1.1.2?*
55. *Lidhur me pyetjen nr. 7: Autoriteti i Konkurrencës vlerëson si të drejtë përkufizimin gjeografik të shërbimeve broadband me pakicë të propozuar nga AKEP si kombëtar, pasi ashtu si dhe përcaktimi i tregut të produktit, edhe tregu gjeografik adreson nevojat e kërkesës në treg.*

Referuar analizës së AKEP, pavarësisht se deri në fund të vitit 2021, ishin gjithsej 240 operatorë fiks të licensuar që ofrojnë shërbime broadband në Shqipëri, vihet re se operatori incumbent (One Albania) ka një mbulim të gjerë gjeografik, ku nga 122 zona lokale, mbulon 93 zona (79% e bashkive) në vitin 2022.

Lidhur me dallimet e çmimeve midis zonave vihet re se, çmimet që operatorët lider për lidhjet bazike broadband (d.m.th., më pak se 30 Mbps) ofruan çmime që variojnë nga 1 200 LEK deri në 2 000 LEK krahasuar me çmimin e ofruar nga operatorët kryesorë që ishte mesatarisht rreth 1 200 LEK, si dhe për lidhjet më të ulëta broadband ultra të shpejtë (d.m.th., 100 Mbps), çmimi i ofruar nga operatorët leader variojnë nga 1 500 LEK deri në 5 000 LEK, krahasuar me operatorët kryesorë që variojnë nga 1 300 LEK dhe 1 700 LEK. Si dhe referuar analizës së AKEP, operatorët zakonisht ofrojnë të njëjtën cilësi shërbimi dhe përdorin të njëjtat burime për të tregtuar ofertat e tyre në të gjitha zonat lokale ku ata janë të pranishëm. Nga krahasimi i çmimeve vihet re se, operatori me pozitë dominuese (One Albania) pavarësisht se cilësia, shërbimi dhe përdorimi i të njëjtave burime, aplikon tarifa më të larta se ndërmarrjet e tjera që ofrojnë mbulim në një zonë të caktuar.

56. Aksesit me shumicë broadband mund të jepet në nivel qendror ose lokal. Në analizën e fundit të tregut dhe në përputhje me Rekomandimet e Komisionit Evropian të vitit 2014, AKEP përcaktoi në vitin 2016 tre tregje me shumicë:
- Tregu me shumicë i aksesit në nivel lokal në vendndodhje fikse (WLA);
  - Tregu me shumicë i aksesit në nivel qendror për produkte të tregut të përgjithshëm (WCA); dhe
  - Tregu me shumicë i aksesit me cilësi të lartë në vendndodhje fikse (WHQA).
57. Në përcaktimin e tregjeve të aksesit me shumicë, AKEP u mbështet në kriteret e mëposhtme:
- vendndodhjen aktuale të pikës së dorëzimit: kryesisht duke bërë dallimin midis aksesit të ofruar në nivel lokal nga aksesit i ofruar në një nivel më të lartë rrjeti;
  - topologjinë dhe karakteristikat kryesore të transmetimit core të produkteve me shumicë, veçanërisht në lidhje me contention në rrjet: dhe
  - shkalla e fleksibilitetit që kontrolli i rrjetit u lë kërkuesve të aksesit për të diferencuar ofertat e tyre me pakicë.
58. Për sa më sipër, nga pikëpamja e produktit AKEP propozon ruajtjen e të njëjtave tregje me shumicë siç përcaktohen në vendimin e analizës së tregut të AKEP 2016.
59. Pavarësisht ekzistencës së ndryshimeve të evidentuara të konkurrencës në zona të ndryshme gjeografike, AKEP ruan një përkufizim kombëtar të të tre tregjeve të aksesit me shumicë të identifikuar. Kjo zgjedhje është motivuar nga mbulimi i gjerë i rrjetit të operatorit incumbent, i cili mbulon në vitin 2022, sipas raportimit të operatorit në AKEP, 93 nga 122 zonat lokale.
60. *Pyetje nr. 8: A jeni dakort me përkufizimin gjeografik dhe të produktit për shërbimet e aksesit me shumicë në rrjet të propozuar nga AKEP në seksionin 3.1.2?*
61. *Lidhur me pyetjen nr. 8: Autoriteti i Konkurrencës vlerëson si të drejtë përkufizimin e produktit për shërbimet e aksesit me shumicë në rrjet të propozuar nga AKEP të cilat janë në përputhje dhe me Rekomandimet e Komisionit Evropian të vitit 2014. Gjithashtu vlerëson si të drejtë edhe përkufizimin e tregut gjeografik si kombëtar, për arsye se operatori i cili ka një mbulim më të gjerë gjeografik është ndërmarrja One Albania.*
62. Duke marrë parasysh analizën e propozuar të AKEP-it për përkufizimin përkatës të tregjeve me pakicë nga të dyja perspektivat e produktit (3.1.1.1) dhe ajo gjeografike (3.1.1.2), AKEP identifikon dy tregje të shitjes me pakicë:
- Një treg kombëtar me pakicë për shërbimet broadband për familje; dhe
  - Një treg kombëtar me pakicë për shërbimet broadband biznes.
63. Për evolucionin e pjesëve të tregut të operatorëve midis 2017 dhe 2022 për shërbimet rezidenciale të aksesit në internet, pjesët e tregut të One Albania janë përgjysmuar, duke arritur në 20% në 2022 nga 40% në 2017, dhe Vodafone si operatori me më të madhin në treg dhe rritjen e pjesës së tregut të operatorëve më të vegjël.

64. Duke marrë parasysh ecurinë e konkurrencës në treg gjatë 6 viteve të fundit, AKEP e konsideron tregun me pakicë për shërbimet broadband të kategorisë familje si mjaft konkurrues.
65. Brenda tregut të shitjes me pakicë për shërbimet broadband të kategorisë së biznesit, AKEP bën dallimin midis dy produkteve kryesore, aksesit në internet dhe shërbimeve të linjave/kapacitetit me qira.
66. Për shërbimet e aksesit në internet të nivelit të biznesit, bazuar në të dhënat e mbledhura nga AKEP nga operatorët mes viteve 2017 dhe 2022, operatori incumbent humbi 20 pikë përqindje të pjesës së tregut, pasi mbante 16% në 2022. Përkundrazi, konkurrentët e tjerë, si Vodafone dhe Abissnet fituan pjesën e tregut pasi ata u bënë operatorët kryesorë me përkatësisht 26% dhe 20% të pjesëve të tregut në vitin 2022.
67. Duke marrë parasysh ecurinë e konkurrencës në treg gjatë periudhës 2017-2022, AKEP e konsideron tregun me pakicë të shërbimeve të internetit të kategorisë biznes të jetë mjaft konkurrues.
68. Bazuar në të dhënat e mbledhura nga operatorët nga AKEP, tregu i shitjes me pakicë për linjat me qira duket të jetë i paqëndrueshëm pasi pjesët e tregut të operatorëve rriten dhe ulen pa një model specifik. Kjo paqëndrueshmëri mund të shkaktohet ose nga volumet e ulëta të lidhjeve në treg (maksimumi 4 528 lidhje në 2022) dhe/ose nga çështjet që lidhen me cilësinë e të dhënave. Në çdo rast, sipas të dhënave të disponueshme, One Albania është operatori kryesor i linjave me qira me pakicë me një pjesë tregu që varion nga 42% në 62% gjatë periudhës 2017-2022.
69. Vlen të përmendet se linjat me qira të One Albania janë kryesisht kombëtare pasi operatori ofron shumë pak lidhje ndërkombëtare. Ndërsa volumet e përgjithshme të lidhjeve ndërkombëtare janë të ulëta (total of 114 connections in 2022), Vodafone is the largest provider providing close to 90% of international leased lines in Albania.
70. Në terma të numrit të bizneseve të lidhura nga secili operator, Vodafone ishte ofruesi leader në vitin 2022 me 150 klientë, pas një rritje të konsiderueshme krahasuar me 85 klientë që operatorët u ofronin shërbim në vitin 2021 (+76%). Kjo rritje e bazës së pajtimtarëve është reflektuar gjithashtu në rritjen e pjesës së tregut të operatorit në terma të volumit të lidhjeve në vitin 2022 krahasuar me vitin 2021. One Albania ishte operatori i dytë me 105 klientë në vitin 2022, nga 85 klientë që kishte në vitin e mëparshëm (+24%).
71. Pyetje nr. 8: A jeni dakort me vlerësimin e konkurrencës në tregjet broadband me pakicë të kryer nga AKEP në seksionin 3.2.1?
72. *Lidhur me pyetjen nr. 8: Autoriteti i Konkurrencës, në vijim të ecurisë së tregut nga 2017 deri në 2022, vlerëson si të drejtë përcaktimin se tregu me pakicë për shërbimet broadband të kategorisë familje dhe tregun me pakicë për shërbimet broadband të kategorisë së biznesit, për produktin e aksesit në internet si një treg konkurrues.*

Lidhur me tregun me pakicë të shërbimeve të internetit të kategorisë biznes për produktin e shërbimeve të linjave/kapacitetit me qira, One Albania është operatori kryesor i linjave me qira

me pakicë me një pjesë tregu që varion nga 42% në 62% gjatë periudhës 2017 -2022, duke u konsideruar një ndërmarrje FNT në këtë treg, pra duke mos pasur një konkurrencë efektive në treg.

Vendosja e detyrimeve në zbatim të Ligjit nr. 9918/2008 është e nevojshme ndaj ndërmarrjes One Albania, për të nxitur konkurrencën në treg.

73. Volumi i produkteve të aksesit me shumicë që shiten aktualisht në Shqipëri është shumë i ulët. Deri në fund të vitit 2022, kishte gjithsej 578 aksese bitstream, nga 4 633 aksese në vitin 2016. Për sa i përket pjesës së tregut, akseset e shitura nga One Albania përfaqësonin 44% të akseseve totale të shitura në 2022, të cilat përfaqësonin pjesën më të ulët të tregut të operatorit incumbent që nga viti 2016. Me 50% të pjesës së tregut, ASC ishte në vitin 2022 ofruesi më i madh i aksesit në bitstream në Shqipëri.
74. Ngjashëm me tregun me pakicë, tregu me shumicë për linjat me qira duket të jetë gjithashtu i paqëndrueshëm. Për sa i përket volumeve, ka pasur një rritje të ndjeshme midis 2017 dhe 2018 pasi numri total i linjave me qira të ofruara në tregun me shumicë arriti në 1 466, nga 651 (+125%). Megjithatë, volumet u ulën me 29% (nga 1 432 në 1 018) midis 2020 dhe 2021 përpara se të rriteshin përsëri në 2022 me 27% për të arritur në 1 291 linja me qira.
75. Në vitin 2021 dhe 2022, linjat me qira me shumicë përfaqësonin përkatësisht 30% dhe 29% të totalit të linjave me qira me pakicë. Edhe një herë, kjo përqindje është e paqëndrueshme gjatë periudhës së vëzhguar pasi përfaqësonte 21% në 2017, 37% në 2018 dhe 39% në 2020.
76. Linjat me qira me shumicë të One Albania u ulën si në volum ashtu edhe në pjesën e tregut midis 2017 dhe 2022, pasi ra nga 281 lidhje (43% e tregut) në 166 lidhje (13% e tregut). Përkundrazi, Vodafone u rrit si në volum ashtu edhe në pjesën e tregut duke kaluar nga 170 lidhje (26% e tregut) në 2017 në 450 lidhje (35% e tregut) në 2022.
77. Për sa i përket numrit të operatorëve të shërbyer përmes tregut me shumicë, Vodafone ishte operatori kryesor me 55 operatorë-klientë në vitin 2022 pas një rritje të ndjeshme nga vetëm 5 operatorë-klientë në 2021. Abissnet është ofruesi i dytë më i madh me 23 operatorë-klientë në vitin 2022 (nga 17 në 2021) dhe One Albania është ofruesi i tretë më i madh me 22 operatorë-klientë në vitin 2022 (në rënie nga 27 në 2021).
78. *Pyetje nr. 9: A jeni dakort me vlerësimin e konkurrencës në tregjet Broadband me shumicë të kryer nga AKEP në seksionin 3.2.2?*
79. *Lidhur me pyetjen nr. 9: Të dhënat e analizuara nga AKEP në seksionin 3.2.2 nuk realizojnë një vlerësim të konkurrencës në tregjet Broadband me shumicë por thjesht paraqesin volumet e akseseve bitstream me shumicë të shitura në Shqipëri (2016-2022) sipas raporteve vjetore statistikore të AKEP bazuar në të dhënat e mbledhura nga operatorët.*
80. Në përputhje me udhëzimet për FNT të Komisionit Evropian, për të përcaktuar nëse një treg me shumicë e justifikon futjen ose mbajtjen e një rregullimi ex-ante, autoriteti rregullator kombëtar duhet të përcaktojë nëse tregu(t) themelor i shitjes me pakicë është (janë) potencialisht konkurrues

në mungesë të rregullimit me shumicë, i bazuar në një gjetje të fuqisë së ndjeshme të tregut, të vetëm ose të bashkuar, dhe si rrjedhim nëse ndonjë mungesë e konkurrencës efektive është e qëndrueshme.

81. Për këtë qëllim, AKEP analizoi nëse, në mungesë të rregullimit me FNT në tregjet e identifikuar me shumicë, mund të shfaqet rreziku i dëmtimit të konsumatorit për shkak të mungesës së konkurrencës qoftë në tregun e shitjes me pakicë për shërbimet broadband të kategorisë familje, qoftë në tregun me pakicë për shërbimet broadband të kategorisë së biznesit.
82. Asnjë dëm i konsumatorit nuk është identifikuar për shkak të mungesës së konkurrencës në rast të heqjes së rregullimit FNT në tregjet me shumicë në rrjedhën e sipërme të tregut me pakicë për shërbimet broadband për përdoruesit familjare.
83. Volumi i akseseve të shitura në tregun me shumicë në Shqipëri është shumë i ulët. Në të vërtetë, pavarësisht disponueshmërisë së një aksesit të rregulluar nga One Albania, akseset në bitstream u ulën nga 4 633 aksese në 2016 në vetëm 578 aksese në vitin 2022. Përveç volumeve kaq të ulëta, One Albania nuk është më ofruesi kryesor i akseseve bitstream me shumicë në Shqipëri. Për më tepër, kërkesa për aksese LLU u zhduk nga tregu që nga viti 2018. Pavarësisht mungesës së përdorimit të produkteve të rregulluara, është zhvilluar një konkurrencë e bazuar në infrastrukturë.
84. Për të zgjeruar rrjetet e tyre, operatorët shqiptarë ndërtojnë rrjetin e tyre duke përdorur infrastrukturën e tyre, madje edhe për pjesët me kapital më intensiv në rrjet (d.m.th., infrastrukturën fizike lokale) ku ata mbështeten kryesisht në tubacionet dhe shtyllat e tyre të ndërtuara, të financuara nga secili operator me vete ose bashkërisht nëpërmjet marrëveshjeve të investimeve të përbashkëta.
85. Si i tillë, duke pasur parasysh zhvillimet e sektorit që nga vendimi i fundit i analizës së tregut në 2016, AKEP gjykon se të dy tregjet e aksesit me shumicë në nivel lokal dhe qendror luajnë një rol shumë të vogël, nëse ka, në zhvillimin e sektorit të komunikimeve elektronike në Shqipëri. Prandaj, heqja e rregullimit ex-ante nga këto tregje nuk ka të ngjarë të çojë në dëmtim të konsumatorit ose të pengojë zhvillimin e konkurrencës në tregun e shitjes me pakicë për shërbimet broadband fiks për kategorinë familje.
86. Asnjë dëm ndaj konsumatorit nuk është identifikuar për shkak të mungesës së konkurrencës në rast të heqjes së rregullimit me FNT në tregjet me shumicë në rrjedhën e sipërme të tregut me pakicë për shërbimet broadband për kategorinë biznes.
87. Megjithëse One Albania ka ende një prani të rëndësishme në tregun me pakicë të linjave me qira, në nivelin me shumicë One Albania nuk është më ofruesi më i madh pasi pjesa e saj e tregut ra në 13% për kapacitetet e dhëna me qira në 2022, nga 43% në 2017. Përveç kësaj, ka operatorë të tjerë që kanë zhvilluar oferta konkurruese me shumicë dhe janë bërë lider në treg, si për nga volumi i akseseve të shitura ashtu edhe për numrin e operatorëve-klientë të shërbyer.
88. Ndërsa One Albania ende zotëron rrjetin më të përhapur në Shqipëri, operatorët alternativë nuk duket se varen nga ofertat me shumicë nga operatori incumbent për të konkurruar në nivelin e shitjes me pakicë, pasi në treg u shfaqën oferta konkurruese me shumicë. Ndërsa operatorët

alternativë vazhdojnë të ndërtojnë rrjetet e tyre në nivel lokal, veçanërisht në zonat urbane ku aktiviteti ekonomik është i përqendruar dhe shumica e bizneseve me nevoja strikte shërbimi për cilësinë janë zbatuar, operatorët biznes duket se kanë gjetur alternativa ndaj ofertave me shumicë të One Albania. Në këtë mënyrë, konstatohet rënia e vërejtur në volume, pjesëve të tregut dhe në numrin e klientëve për operatorin incumbent që nga analiza e mëparshme e tregut.

89. Prandaj, sipas AKEP-it, heqja e rregullimit ex-ante në tregun e aksesit me shumicë me cilësi të lartë të ofruar në një vendndodhje fikse nuk ka gjasa të çojë në ndonjë dëm të konsumatorit ose të pengojë zhvillimin e konkurrencës në tregun e shitjes me pakicë për shërbimet broadband fiks për kategorinë e pajtimtarëve biznes.
90. *Pyetje nr.10: A jeni dakort me konkluzionin e AKEP për mungesën e operatorëve me fuqi të ndjeshme në treg (FNT) në tregjet e identifikuar me shumicë?*
91. *Lidhur me pyetjen nr. 10: Në vlerësimin e Autoritetit të Konkurrencës, pavarësisht se deri në fund të vitit 2021, ishin gjithsej 240 operatorë fiks të licensuar që ofrojnë shërbime broadband në Shqipëri, vihet re se operatori incumbent (One Albania) ka një mbulim të gjerë gjeografik, ku nga 122 zona lokale, mbulon 93 zona (79% e bashkive) në vitin 2022. Ndërmarrja One Albania është ofruesi kryesor i kapaciteteve të tubacioneve (me 92% të pjesëve të tregut në vitin 2022), nga ana tjetër, ATU aktualisht nuk ofron asnjë kapacitet të tubacioneve në tregun me shumicë, si dhe në vitin 2022 pjesa e tregut të ndërmarrjes One Albania përfaqësonte 76% të volumit total të fibrave të errëta me shumicë (lokale+urbane), për këto arsye vlerësohet se ndërmarrja One Albania SHA përmbush kriteret për FNT në tregjet e identifikuar me shumicë.*
92. Nisur nga përfundimi i arritur nga AKEP lidhur me mungesën e nevojës për të vendosur rregullimin ex-ante në tregun për aksesin lokal me shumicë të ofruar nga vendndodhje fikse, tregu për akses qendror me shumicë i ofruar në një vendndodhje fikse për produktet e tregut të përgjithshëm dhe tregun për akses me shumicë me cilësi të lartë i ofruar nga vendndodhje fikse, AKEP propozon heqjen e detyrimeve rregullatore ekzistuese të vendosura aktualisht për sipërmarrësin One Albania në bazë të vendimit të mëparshëm të analizës së tregut të AKEP në 2016.
93. *Pyetje nr. 11: A jeni dakort me konkluzionin e AKEP mbi rëndësinë e heqjes së detyrimeve rregullatore ex-ante të vendosura aktualisht për sipërmarrësin One Albania?*

Lidhur me pyetjen nr.11: Autoriteti i Konkurrencës vlerëson se operatori inkumbent është ai që ka shtrirjen më të madhe të rrjetit në pjesët ndërrurbane dhe në akset kryesore të rrugëve nacionale, dhe në kushtet e ekzistencës së barrierave të larta dhe jo kalimtare ligjore dhe rregullatore për hyrjen dhe se struktura e tregut me shumicë të aksesit për infrastrukturës fizike pasive ndërrurbane nuk priret drejt konkurrencës efektive brenda horizontit kohor përkatës, ky treg duhet të jetë ende nën rregullim ex-ante, pasi operatori inkumbent është operator me fuqi të ndjeshme në tregun me shumicë të aksesit në rrjetin lokal (LLU) dhe si i tillë duhet t'i nënshtrohet detyrimeve rregullatore që parashikon Ligji nr. 9918 datë 19.5.2008 "Për Komunikimet Elektronike në Republikën e Shqipërisë". Ndërmarrjet e tjera kanë një mbulim të vogël të cilat ekzistojnë pothuajse ekskluzivisht brenda qyteteve dhe e vetmja mundësi për rritjen e

konkurrencës është aksesi në rrjetin e inkumbentit (One Albania SHA). Vendosja e detyrimeve në zbatim të Ligjit nr. 9918/2008 është e nevojshme ndaj ndërmarrjes One Albania, për të nxitur konkurrencën në treg.

Autoriteti i Konkurrencës, vlerëson se ndërmarrja One Albania SHA i përmbush kriteret për FNT në të treja tregjet me shumicë të aksesit në nivel lokal në vendndodhje fikse (WLA), në nivel qendror për produkte të tregut të përgjithshëm (WCA) dhe të aksesit me cilësi të lartë në vendndodhje fikse (WHQA).

94. Pavarësisht pothuajse mungesës së shtrirjes së produkteve të rregulluara, konkurrenca me pakicë është zhvilluar. Si i tillë, heqja e detyrimeve rregullatore ekzistuese nuk ka gjasa të dëmtojë konsumatorin për shkak të mungesës së konkurrencës në rast të heqjes së rregullimit me FNT në tregjet e sipërme me shumicë. Në të njëjtën logjikë, zhvillimi i konkurrencës me pakicë ka ndodhur pavarësisht mungesës së rregullimit në tregjet e tjera me shumicë.

95. Sa më sipër, AKEP propozon:

- i. Heqjen e detyrimeve rregullatore ex-ante të vendosura aktualisht për One Albania në tregun e aksesit lokal me shumicë të ofruar në një vendndodhje fikse (WLA);
- ii. Heqjen e detyrimeve rregullatore ex-ante të vendosura aktualisht për sipërmarrësin One Albania në tregun e aksesit qendror me shumicë të ofruar në një vendndodhje fikse për produktet e tregut të përgjithshëm (WCA);
- iii. Heqjen e detyrimeve rregullatore ex-ante të vendosura aktualisht për sipërmarrësin One Albania në tregun e aksesit me shumicë me cilësi të lartë të ofruar në një vendndodhje fikse (WHQA); dhe
- iv. Të mos vendos detyrime rregullatore ex-ante në tregun me shumicë për aksesin pasiv në infrastrukturën fizike ndërrurbane.

96. *Pyetje nr. 12: A keni komente të tjera për AKEP në lidhje me analizën e tregjeve broadband me shumicë të propozuara?*

97. *Lidhur me pyetjen nr. 12: Pavarësisht se sipas analizës së AKEP, ku vihet re se konkurrenca ndërmjet operatorëve është zhvilluar në tregun me pakicë, dhe se operatorët alternativë nuk duket se varen nga ofertat me shumicë nga operatori incumbent për të konkurruar në nivelin e shitjes me pakicë, pasi në treg u shfaqën oferta konkurruese me shumicë, kjo edhe për shkak të detyrimeve në tregun me shumicë të cilat kanë qenë në fuqi për ndërmarrjen One Albania (dikur Albtelecom), mund të kenë ndikuar pozitivisht dhe në tregun e rrjedhjes së poshtme (tregun me pakicë). Si dhe për shkak se ndërmarrja One Albania është ofruesi kryesor i kapaciteteve të tubacioneve (me 92% të pjesëve të tregut në vitin 2022), vlerësohet se vendosja e detyrimeve në tregjet e identifikuar nga AKEP, në zbatim të Ligjit nr. 9918/2008 është e nevojshme, si një ndërmarrje One Albania e cila përmbush kriteret për FNT.*

98. Meqenëse AKEP, aktualisht është përpara marrjes së Vendimit për miratimin e analizës së tregut “Analiza e tregjeve me shumicë të aksesit broadband fiks”, vlerësojmë se është e nevojshme që AKEP për të përmbushur qëllimin dhe objektivat rregullatore, të përcaktuara nga ligji, të përcaktojë ndërmarrjen One Albania SHA me fuqi të ndjeshme në: (i) tregun e aksesit lokal me

shumicë të ofruar në një vendndodhje fikse (WLA); (ii) tregun e aksesit qendror me shumicë të ofruar në një vendndodhje fikse për produktet e tregut të përgjithshëm (WCA); (iii) tregun e aksesit me shumicë me cilësi të lartë të ofruar në një vendndodhje fikse (WHQA) dhe të ndërmarrë masat rregulluese, për të mos lejuar praktika antikonkurrese.

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenin 24, shkronja (d), nenin 26 dhe nenin 70 të Ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për mbrojtjen e konkurrencës”,

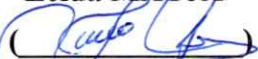
VENDOSI:

- I. Ti rekomandojë Autoritetit të Komunikimeve Elektronike dhe Postare, si vijon:
  - a. Mbajtjen e detyrimeve rregullatore ex-ante të vendosura aktualisht për ndërmarrjen One Albania në:
    - i. tregun e aksesit lokal me shumicë të ofruar në një vendndodhje fikse (WLA);
    - ii. tregun e aksesit qendror me shumicë të ofruar në një vendndodhje fikse për produktet e tregut të përgjithshëm (WCA);
    - iii. tregun e aksesit me shumicë me cilësi të lartë të ofruar në një vendndodhje fikse (WHQA).
  - b. Ndërhyrjen rregullatore dhe marrjen e masave përkatëse nga ana e AKEP në tregun me shumicë për infrastrukturën fizike pasive ndërbane, për të adresuar problematikat që shkaktohen nga mospasja e konkurrencës në këtë treg.
- II. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURRENCËS

Leida MATJA

()

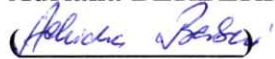
Zv/Kryetar

Rezana KONOMI

()

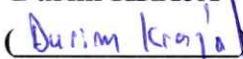
Anëtar

Adriana BERBERI

()

Anëtar

Durim KRAJA

()

Anëtar

Denar BIBA

()

Kryetar

